

REGLUR

um vinnuöryggi á fiskiskipum stærri en 15 m að lengd.

1. gr.

Öryggi á opnu þilfari.

- 1.1.0. Gangar, stigar, landgangar og handrið.
- 1.1.1. Gangar utan vistarvera skulu vera hæfilega breiðir fyrir þá notkun, sem þeim er ætluð. Þeir skulu búnir handriðum, þar sem þess er talin þörf. Gólf í göngum skulu vera þannig, að hreingerning þeirra sé auðveld og að ekki gæti hálfu í bleytu.
- 1.1.2. Stigar og stigaprep skulu gerð úr óbrennanlegu efni, og þrepin þannig, að ekki verði hált í bleytu t.d. úr upplyftu stáli eða áli.
- 1.1.3. Tvíþilja fiskiskip skulu hafa uppi þegar þau eru í höfn landgang eða annan viðurkenndan búnað, sem auðveldar mönnum að komast slysalaust um borð og frá borði. Öryggisnet skal setja undir landgang við erfiðar aðstæður. Bjarghring með líflínu skal staðsetja við landgang.
- 1.1.4. Stigar og landgangar skulu hafa örugga festingu, svo umferð sé örugg.
- 1.1.5. Þar, sem efri endi landgangs eða stiga endar við borðstokk, verður að hafa tröppur með handriði frá borðstokk að þilfari.
- 1.1.6. Gangar, stigar og landgangar skulu vera hreinir og í góðu ásikkomulagi, svo að öll notkun sé örugg.
- 1.1.7. Gera skal ráðstafanir til þess að draga úr hálfu á þilfari t.d. með stállistum eða á annan viðurkenndan hátt að mati Siglingamálastofnunar ríkisins.
- 1.2.0 **Skuttogarar.**
- 1.2.1. Á skuttogurum skal vera eftirgreindur búnaður og skal hann notaður undir yfirumsjón skipstjórnarmanna.
- 1.2.2. Skuttogarar skulu búnir grandaravindum eða öðrum búnaði jafngildum.
- 1.2.3. Í seilingarhæð beggja vegna skutrennu skal strekktur vír, sem líflína öryggisbeltá leikur auðveldlega á.
- 1.2.4. Að minnsta kosti 5 öryggisbelti ásamt líflínu af viðurkenndri gerð skulu vera um borð í skuttogurum til notkunar við vinnu á opnu þilfari. Líflínur séu hæfilega langar, þannig að þær torveldi ekki vinnu við og í skutrennu.
- 1.2.5. Líflínur skulu þannig gerðar, að slaki dragist sjálfkrafa af þeim og þær séu búnar öryggiskrókum í báða enda, sem auðvelt er að krækja í festingar, svo sem öryggisvír og öryggisbelti.
- 1.2.6. Öryggishjálmar af viðurkenndri gerð með áföstum kraga. Hver maður, sem vinnur á opnu þilfari, skal hafa sinn hjálm.
- 1.2.7. Tveir bjarghringir, vel aðgengilegir, skulu staðsettir sitt hvoru megin við skutrennu, búnir ljósi.
- 1.2.8. Skuttogarar skulu búnir vökva eða rafknúnum skutrennuloka. Hann skal vera stálþil, sem fellur í stokk neðan þilfars, eða annar búnaður jafngildur að mati Siglingamálastofnunar, enda skal fyrirkomulag vera háð samþykki hennar hverju sinni.
- 1.2.9. Eigi má sami maður samtímis stjórna skipi og þilfarsvindum.
- 1.2.10. Allar vindur skal vera hægt að stöðva úr brú með einu handtaki (neyðarstöðvun). Hjálparvindur á þilfari skal einnig vera hægt að stöðva beggja megin á afturþilfari.
- 1.2.11. Kallkerfi úr brú skal vera það sterkt að fyrirskipanir heyrist örugglega á vinnustöðum, hvort sem er á opnu þilfari eða milli þilfari og vera þannig útbúið að hægt sé að svara frá þeim stað sem kallað er á.

1.3.0. Skip er stunda hringnótaveiðar.

- 1.3.1. Þeir, sem vinna á þilfari, þegar nótin er dregin, skulu hafa hlífðarhjálms á höfði.
- 1.3.2. Vörn skal vera til að hindra að menn geti runnið fyrir borð úr nótakassa eða gryfju.
- 1.3.3. Tryggja skal eftir því sem mögulegt er, að nótin geti runnið eðlilega út, þegar henni er kastað.
- 1.3.4. Þegar poki nótarinnar með afla í er bundinn upp, þarf frágangur að vera þannig að sleppa megi öllu lausu, ef nauðsyn krefur.
- 1.3.5. Æskilegt er að góður og beittur hnífur sé hafður til taks á nótapalli.

1.4.0. Skip er stunda línu og netaveiðar.

- 1.4.1. Á fiskiskipum sem búin eru línuvindu til netaveiða, skal vera sérstakur öryggisbúnaður, þannig gerður, að vinda stöðvist samstundis, ef maður dregst inn að vindunni með veiðarfærunum.
- 1.4.2. Skipstjóra þessara skipa ber skylda til að sjá um, að þessi búnaður sé ávallt um borð og virkur, þegar skipið er á netaveiðum.
- 1.4.3. Búnaður þessi skal háður viðurkenningu Siglingamálastofnunar ríkisins á hverju einstöku skipi.

2. gr.

Öryggi á millipilfari og í lestum.

- 2.1. Allar stytur skulu traustar og tryggilega festar. Einnig skulu öll lestarborð í góðu lagi og þola þann þunga, sem þeim er ætlað að bera.
- 2.2. Göngum, stígum og handriðum skal haldið eins öruggum til umferðar eins og framast er unnt. Stigar og handrið skulu traust og tryggilega fest og vel við haldið.
- 2.3. Hafa skal hlífar við eða á vélum og færíböndum, til þess að tryggja öryggi við vinnu, eftir því sem aðstæður krefjast hverju sinni.
- 2.4. Ekki má nota vélar né færíbönd, ef hlíf er fjarlægð vegna viðgerðar á vél.
- 2.5. Koma skal fyrir öryggisbúnaði við vélar og færíbönd, sem tryggja, að þessi tæki verði ekki ræst af vangá.
- 2.6. Við færíbönd skal vera hæfilegur fjöldi neyðarrofa, svo stöðva megi þau með skjóttum hætti.

3. gr.

Skip sem vinna afla um borð.**3.1.0. Tækjabúnaður.**

Tækjum og búnaði í vinnslurými skipa sem vinna afla um borð skal þannig fyrir komið að greiðfært sé um rýmið að öllum útgönguleiðum, þ.m.t. neyðarútgöngum.

3.1.1. Gönguleiðir.

Aðalgönguleiðir í fiskivinnslurými skulu vera tvær, ein í hvorri síðu skips. Verði því ekki við komið er heimilt að hafa eina aðalútgönguleið eftir miðju þilfarinu.

Lágmarksbreidd aðalgönguleiða skal eigi vera minni en 500 mm, en breidd gönguleiða að aðalgönguleiðum skal eigi vera minni en 450 mm.

Þar sem gönguleiðir eru yfir færíbönd og skal hæðin ekki vera meiri en 1000 mm yfir þilfari. Loftklæðning yfir upphækkun skal vera slétt og án hvassra brúna. Tröppur skulu vera beggja vegna við upphækkun og hlíf yfir færiband þar sem yfir það er gengið. Þar sem gönguleiðir liggja undir færíbönd skal hæð eigi vera minni en 1500 mm.

Hlífar skulu vera neðan á færíböndum, þar sem undir þau er gengið. Við gönguleiðir skal setja hlífar á alla hreyfanlega hluti véla og færibanda.

3.1.2. Neyðarstöðvun.

Neyðarstöðvun á færíböndum skal vera á þeim stöðum við færíbönd, þar sem vel sést yfir. Skal hver neyðarrofi stöðva öll færíbönd í vinnslurýminu. Neyðarstöðvun skal vera á hausunarvélum, flökunarvélum, roðflettivélum o.s.frv.

3.1.3. Neyðarlýsing.

Neyðarlýsing í fiskvinnslurými skal vera það mikil að hvar sem menn eru við störf, þá sé ratljóst að öllum útgönguleiðum svo og neyðarútgöngum. Lýsing skal vera nægjanleg til að sjá á snerla o.þ.h. við útganga. Neyðarlýsing skal vera í frystilestum við útgönguleiðir.

3.1.4. Hávaði.

Hávaði í fiskvinnslurými skal ekki vera meiri en 80 dB (A) sbr. reglur um hávaðamörk í skipum. Skal framkvæma mælingar á hávaða þegar vinnsla er í fullum gangi. Reynist hávaði ofar þeim mörkum skal gera sérstakar ráðstafanir til þess að draga úr hávaða svo þessum mörkum verði náð. Sé það ekki unnt, skal fyrirskipa að menn noti eyrnahlífar.

3.1.5. Loftræsting.

Fullnægjandi loftræsting skal vera úr fiskvinnslurými. Lágmarksloftþörf er 5—6 loftskipti/klst.

3.1.6. Lyftur.

Þar sem vöru lyftur eru í fiskvinnslurýmum skulu þær vera í lokuðum rýmum, með lokunarbúnaði þannig að ekki verði komist í lyftuna nema frá því þilfari, þar sem lyftan er stödd hverju sinni. Ekki skal vera hægt að setja lyftu á hreyfingu nema lyftan sé lokuð.

Karmhæð skal eigi vera minni en 380 mm á þilfari vinnslurýmis.

Stjórnrofar á lyftum skulu vera utan við lyftuopið, bæði á vinnsluþilfari og í lest. Þar verði einnig fyrir komið neyðarstöðvun og bjöllum. Sé lyfta einnig notuð til fólksflutninga, skal vera inni í lyftunni samskonar stjórnþúfa og er utan á lyftuhúsinu. Siglingamálastofnun ríkisins er heimilt að samþykkja í sérstökum tilvikum að lyftur séu ekki í lokuðu rými. Sé lyftugólfíð lokað á þilfari skal það vera einangrað og pakkningar með hitaþræði. Þá skal karmhæð ekki vera minni en 380 mm. Handrið verði milli þilfara þannig fyrir komið að ekki verði komist inn á lyftusvæðið nema lyftan sé uppi. Samsvarandi þúfa skal og vera í lest.

3.1.7. Teikningar.

Senda skal inn til samþykktar teikningar af fyrirhuguðu fiskvinnslurými. Teikningar skulu sýna á greinilegan hátt hvaða tækjabúnaði skal koma þar fyrir. Sýna skal fyrirkomulag tækja, með þilfarsplönun, langskipsskurðum og þverskurðum þannig að auðvelt sé að meta vinnuástöðu svo og gönguleiðir. Ennfremur ber að sýna rörakerfi háþrýstilagna að færíböndum og þ.h. Þar verði einnig sýndar fyrirhugaðar staðsetningar á stjórnrofum og neyðarstöðvun.

Stjórn á þvottakerfi fyrir vinnsluna, frárennsli fyrir borð og austurkerfi, staðsetning á austurbrunnnum og stærð dæla skal sýna á teikningu. Teikningar skulu sýna staðsetningu og stærð ljósa ásamt neyðarlýsingu, einnig staðsetningu á loftræstinu bæði fyrir loft inn í rýmið og út úr því, svo og loftmagn.

3.1.8. Leiðbeiningar.

Leiðbeiningar verði á íslensku um notkun á vélum og tækjum, stjórnun, neyðarstöðvun og annað það sem varast ber (t.d. hausskurðarvélar, flökunarvélar, flatningsvélar, roðflettivélar, marningsvélar o.s.frv.)

4. gr.

Vinnuljós.

- 4.1. Lýsing skal vera nægileg í göngum og á þeim stöðum, þar sem áhöfn þarf að vinna eða fara um.
- 4.2. Í stigagöngum skal lýsing vera 150 lux og á vinnustöðum 300 lux miðað við eins metra hæð.

5. gr.

Öryggi í vélarrúmi.

- 5.1. Gólf í vélarrúmi skal gert úr traustu óbrennanlegu efni og þannig, að ekki sé hált.
- 5.2. Varnarhlífar, á eða við vélbúnað, má ekki fjarlægja meðan vélin er í notkun. Sé hlíf fjarlægð, má ekki gangsetja án þess að koma hlífinni á sinn stað.
- 5.3. Þegar vél er í viðgerð, skal þess gætt, að ekki sé unnt að ræsa hana óvart eða hreyfa af vangá. Gera skal ræsibúnað óvirkan, þegar ástæða er til.
- 5.4. Þegar unnið er við lok eða loka, sem er undir þrýstingi, skal þess gætt að fella þrýstinginn áður en verk er hafið. Aldrei má fjarlægja festibolta fyrir en lokið er laust.
- 5.5. Gæta skal þess, að allir þungir vélarhlutir séu vel festir og lausir hlutir geti ekki skaðað menn við vinnu í vélarrúmi.
- 5.6. Vélargólfí, stigaprepum og handriðum í vélarrúmi skal haldið vel hreinum.

6. gr.

Bilfarsvindur, lyfti- og losunarbúnaður.

- 6.1. Allar vindur skulu þannig útbúnar að hlaupari sé fastur á tromlu. Skal við meðhöndlun veidarfæra ekki dregið að með öðrum hætti.
- 6.2. Allur vindu-, lyfti- og losunarbúnaður skal búinn hemli sem stöðvar samstundis við aflrof, það er við straumrof eða ef vökvaprýstingur fellur. Á sama hátt skal búnaður bómu og gálga þannig gerður að þau falli ekki niður við aflrof.
- 6.3. Búnaður við lúgur, þ.e. fiski- og veiðafæralúgur, skal þannig gerður, að lúgan falli ekki við aflrof.
- 6.4. Verja skal með hlíf, eins og við verður komið, alla hreyfanlega hluti vindu. Sama skal gilda um allar rúllur.
- 6.5. Skrá skal greinilega og varanlega leyfilegan hámarksþunga á bómur og krana.
- 6.6. Stjórnlokar skulu þannig gerðir að stjórnarmur falli í miðstöðu og vinda eða lyfti- og losunarbúnaður stöðvist samstundis sé stjórnarmi sleppt. Þó er heimilt, þegar um er að ræða vindur sem að jafnaði eru í notkun í lengri tíma í einu, t.d. línu- og netaspil, að nota stjórnventla sem unnt er að festa í ákveðinni stöðu, að því tilskildu að við búnaðinn sé viðurkenndur búnaður til neyðarstöðvunar, sbr. gr. 1.4.1.

7. gr.

Kælivélar.

- 7.1. Ekki má hafa opinn eld eða heita hluti í klefum, þar sem kælivélakerfið er. Gæta skal fyllstu varúðar með allan kælimiðil.

8. gr.

Hylki fyrir þjappaðar lofttegundir.

- 8.1. Hylki, er geyma þjappaðar lofttegundir, skulu uppfylla viðurkennd öryggisákvæði, svo og geymslustaðir.
- 8.2. Vel skal verja lagnir, þrýstjafnara og ventla.
- 8.3. Þegar hylkin eru ekki í notkun, skal þess gætt, að þau séu örugglega lokuð.
- 8.4. Við leit að leka á hættulegum lofttegundum, skal ætíð nota viðeigandi tæki.

9. gr.

Gildistaka o.fl.

Reglur þessar sem settar eru samkvæmt lögum nr. 51, 30. mars 1987 um eftirlit með skipum, staðfestast hér með til að öðlast þegar gildi að öðru leyti en að neðan greinir, og birtast til eftirbreytni öllum þeim sem hlut eiga að máli.

Ákvæði 3. gr. skulu þó öðlast gildi 1. júlí 1989 fyrir skip sem þegar hafa verið útbúin til að vinna afla um borð. Ákvæði 6.1. gr. skulu öðlast strax gildi fyrir ný fiskiskip, 1. júlí 1989 fyrir aðra skuttogara og 1. júlí 1990 fyrir önnur fiskiskip.

Siglingamálastofnun ríkisins getur veitt undanþágu frá gr. 3.1.1. hvað varðar gönguleiðir í skipum sem þegar hafa verið útbúin til að vinna afla um borð.

Jafnframt falla úr gildi reglur nr. 154/1980 sbr. nr. 326/1985.

Samgöngumálaráðueytið, 26. júlí 1988.

Matthías Á. Mathiesen.

Ragnhildur Hjaltadóttir.

REGLUR

**um breytingu á reglum um smíði og búnað íslenskra skipa
nr. 553/1975 sbr. nr. 124/1988.**

Hluti H.**Um stöðugleika og öryggi fiskiskipa.**

1. gr.

Við 1. málsgrein 11. gr., 1101, bætist nýr stafliður, g, sem orðist svo:

g) Fyrir skip er stunda nótaveiðar, ástand við skip með veiðarfæri, 30% eftir af olúu, vatni, birgðum og vistum og með ísingu skv. 12. grein.

2. gr.

Við 18. gr. bætist ný málsgrein 1821 sem orðist svo:

1821. Í skipum sem frysta afla um borð skulu lestarhólf ekki vera breiðari en 4,0 m, lengd milli þverskilrúma ekki meiri en 9,0 m og uppstilling skal ná upp í loft.

Við útreikning á lestarborðum og stoðum telst eðlisþyngd farms γ vera jafnt og 0,5 t/m³. Sé eðlisþyngd meiri skal taka tillit til þess. Lestarborð úr furu eða greni skulu vera án bresta, örfin og kvistalítill.